

خدمات مصرفی در نقاط روستایی را به مرحله اجرا درآورد و از آن زمان تا مهر 1357 نتایج حاصله به صورت سالنامه منتشر میشد. پس از آن، نتایج نیمه دوم 1358 و نیمه اول سال 1359 طرح آمارگیری فوق، بصورت متوسط قیمت و شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی روستایی در اختیار علاقمندان قرار گرفت و از آن سال به بعد نتایج این طرح سال به سال منتشر میشود.

تعاریف مفاهیم

شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی: معیار سنجش تغییرات قیمت تعداد معین و ثابتی از کالاها و خدمات مورد مصرف خانوار نسبت به سال پایه، شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی نامیده می شود.

سال پایه: سال معین و ثابتی است که درصد تغییرات شاخص، نسبت به آن سنجیده می شود و عدد شاخص در آن سال برابر 100 است.

ضریب اهمیت: سهم هر کالا یا خدمت را در مجموعه کالاها و خدمات مشمول شاخص، ضریب اهمیت می گویند. در شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی، سهم هر کالا یا خدمت، نسبت هزینه پرداختی خانوار، برای آن کالا یا خدمت به کل هزینه خانوار می باشد. در شاخص بهای عمده فروشی، سهم هر کالا، ارزش فروش عمده فروشی کالا به کل ارزش عمده فروشی کالاها می باشد. در شاخص بهای تولید کتته، سهم هر کالا یا خدمت، نسبت به ارزش تولید یا ارزش فروش یک کالا یا خدمت به ارزش تولید و یا فروش مجموعه کالاها و خدمات است.

طبقه بندی در گروه های کالاها و خدمات: طبقه بندی کالاها و خدمات در شاخص های قیمت،

مقدمه

سابقه بررسی قیمت ها و محاسبه شاخص ها در حال حاضر توسط مرکز آمار ایران و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران انجام می گیرد.

الف) شاخص بهای کالا و خدمات مصرفی در نقاط شهری

بانک ملی ایران برای اولین بار در سال 1315، محاسبه شاخص هزینه زندگی و شاخص بهای عمده-فروشی کالاها را در نقاط شهری آغاز کرد.

از سال 1338 تا سال 1353 تغییرات قابل ملاحظه ای در الگوی مصرف خانوار به وجود آمد، به طوری که سال پایه چندین بار تغییر کرد.

در سال 1361، با توجه به تغییرات ایجاد شده بعد از انقلاب اسلامی، این سال، سال پایه قرار گرفت. سپس در سال 1369، با پایان یافتن جنگ و تغییر شرایط اقتصادی، ضرورت تجدید نظر در سال پایه احساس شد و بانک مرکزی این سال را پایه قرار داد.

بانک مرکزی در سال 1378، سال پایه را برای "شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری ایران" از سال 1369 به سال 1376 و از سال 1385 سال پایه از 1376 به 1383 تغییر داد. شایان ذکر است در سال 1391 اطلاعات این شاخص بر اساس سال پایه 1390 و در سال 1396 سال پایه 1395 توسط دفتر شاخص قیمت مرکز آمار ایران محاسبه و در سالنامه آماری استان قرار گرفت.

ب) شاخص بهای کالا و خدمات مصرفی در نقاط روستایی

در سال 1353، مرکز آمار ایران برای اولین بار، طرح آمارگیری از قیمت خرده فروشی تعدادی از کالاها و

براساس ماهیت آن‌ها و طبقه‌بندی‌های بین‌المللی و نیازهای ملی انجام گرفته است، ولی مبنای کلی، طبقه‌بندی پیشنهادی سازمان ملل (COICOP)¹ برای کالاها و خدمات مصرفی، SITC² برای عمده‌فروشی) می‌باشد که بنابر ملاحظات اقتصاد ایران، تغییراتی در آن داده شده است. در این طبقه‌بندی‌ها، کالاها و خدمات به چند گروه بزرگ تقسیم می‌شود که هر یک از آن‌ها چندین زیرگروه دارد. گروه‌های بزرگ را گروه‌های اصلی و زیر گروه‌های آن‌ها را گروه‌های فرعی کالاها و خدمات می‌نامند.

در ضمن، گروه‌های کالاها و خدمات برحسب نیاز براساس گروه‌های اختصاصی نیز طبقه‌بندی می‌شوند. **کالاها (بادوام، کم دوام و بی دوام):** کالاها به صورت میانگین موزونی از کالاهای با دوام، کم دوام و بی دوام است. تفاوت میان کالاهای بی دوام و با دوام در مدت زمان استفاده از آن‌هاست و اینکه آیا کالاهای مزبور یک بار مصرف اند یا می‌توان طی دوره‌های بیش از یک سال به کرات و پیوسته از آنها استفاده کرد. به علاوه، کالاهای با دوام، از قبیل خودرو، یخچال، ماشین لباسشویی، تلویزیون و... ارزش خرید نسبتاً بالایی دارند. تفاوت کالاهای کم دوام و با دوام آن است که انتظار می‌رود عمر استفاده از کالاهای کم دوام (گرچه بیش از یک سال) بسیار کوتاه‌تر از کالاهای با دوام، و ارزش خرید آنها نیز بسیار کم‌تر باشد و تعداد دفعات خرید در طول سال بیشتر باشد. سایر کالاها نیز بی دوام محسوب می‌شوند.

خوراکی‌های تازه و سایر خوراکی‌ها: خوراکی‌های تازه به خوراکی‌هایی اطلاق می‌شود که خرید آنها در ماه بیش از یک بار صورت می‌گیرد و نوسان قیمت بیشتری را نسبت به سایر خوراکی‌ها دارند. به همین دلیل این خوراکی‌ها سه بار در ماه قیمت‌گیری می‌شوند (سایر خوراکی‌ها دو بار در ماه قیمت‌گیری می‌شوند). این گروه شامل انواع گوشت قرمز و سفید، انواع لبنیات، میوه و سبزیجات تازه است.

کالاها و خدمات عمومی: کالاها و خدمات عمومی به آن دسته از کالاها و خدمات اطلاق شده است که دولت یا بخش عمومی سیاست‌گذاری قیمت و عرضه آن را به عهده دارد. مانند قیمت انواع حامل‌های انرژی، خدمات آموزشی و بهداشتی دولتی، هزینه مکالمات تلفن ثابت و... .

نقاط شهری: رجوع کنید به تعاریف و مفاهیم "فصل 3- جمعیت".

نقاط روستایی: رجوع کنید به تعاریف و مفاهیم "فصل 3- جمعیت".

شاخص قیمت تولیدکننده: این شاخص، تغییر قیمت کالاها و خدمات تولید شده (چه از خط تولید خارج شده باشند و چه در فرآیند تولید مورد استفاده قرار گرفته باشند) را نشان می‌دهد. به عبارت دیگر این شاخص، مقیاس تغییر در قیمت دریافت شده توسط تولیدکنندگان داخلی برای تولیداتشان یا تغییر در قیمت پرداخت شده توسط این تولیدکنندگان برای نهاده‌های واسطه‌ای‌شان است.

شاخص قیمت کالاهای صادراتی: این شاخص تغییرات قیمت کالاهای صادر شده از کشور را اندازه‌گیری می‌کند. کالاهای صادراتی شامل تمامی کالاهایی است که به طور کامل در داخل کشور ساخته و صادر می‌شوند یا به صورت کالای نیمه ساخته و یا مواد اولیه صادر می‌گردد.

¹ طبقه‌بندی مصرف فردی بر حسب هدف

(Classification of Individual Consumption According Purpose: COICOP)

² طبقه‌بندی استاندارد بین‌المللی تجارت

Standard International Trade Classification: SITC

گزیده اطلاعات

شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای شهری در سال 1400 با افزایش به میزان 39/2 درصد نسبت به سال قبل به عدد 353/0 (بر مبنای سال پایه 1395) رسید.

درصد تغییر شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای شهری در سه گروه اختصاصی "کالاها" و "خدمات" و "کالاها و خدمات عمومی" نسبت به سال 1399 به ترتیب 43/5 ، 28/2 و 25/4 درصد رسیده است.

شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای روستایی در سال 1400 با افزایش به میزان 41/6 درصد نسبت به سال قبل به عدد 365/7 (بر مبنای سال پایه 1395) رسید.

شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای روستایی در سه گروه اختصاصی "کالاها" و "خدمات" و "کالاها و خدمات عمومی" نسبت به سال 1399 به ترتیب 44/4 ، 28/8 و 24/9 درصد رسیده است.

22- شاخص های قیمت ————— سالنامه آماری استان خوزستان - 1400

1-22- شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای شهری بر حسب بخش های اصلی ، برخی گروه ها ، طبقات کالایی و گروه های اختصاصی (1395 = 100)

1396	1395	1390	ضریب اهمیت	گروه های کالاها و خدمات
107/6	100	46/5	100/0	شاخص کل
				گروه های اصلی و فرعی :
111/5	100	40/0	30/35	خوراکی ها و آشامیدنی ها
111/7	100	40/1	28/88	خوراکی ها
109/1	100	43/3	6/24	نان و غلات
110/8	100	40/5	7/65	گوشت قرمز و سفید و فرآورده های آن ها
112/7	100	44/9	5/86	گوشت قرمز و گوشت ماکیان
104/5	100	30/6	1/79	ماهی ها و صدف داران
108/3	100	39/5	2/95	لبنیات و تخم مرغ
104/5	100	42/3	1/47	روغن ها و چربی ها
109/5	100	35/6	4/1	میوه و خشکبار
130/7	100	35/0	3/74	سبزی ها و حبوب
104/5	100	49/1	1/37	قند و شکر و شیرینی ها
104/3	100	46/9	1/36	ادویه و چاشنی ها
109/3	100	38/5	1/47	چای و سایر آشامیدنی ها (غیر الکلی)
107/2	100	32/6	0/65	دخانیات
104/7	100	40/5	4/11	پوشاک و کفش
104/8	100	66/7	26/72	مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت ها
103/3	100	65/6	21/97	مسکن
103/3	100	66/4	21/58	اجاره
107/2	100	42/4	0/39	نگهداری و تعمیر واحد مسکونی
111/5	100	72/4	4/75	آب، برق، گاز و سایر سوخت ها
103/9	100	44/5	4/12	مبلمان و لوازم خانگی و تعمیر و نگهداری آن ها
109/8	100	40/4	9/93	بهداشت و درمان
104/2	100	42/6	11/74	حمل و نقل
103/6	100	94/0	3/35	ارتباطات
106/1	100	38/0	0/92	تفریح و فرهنگ
117/6	100	51/2	2/23	آموزش
105/5	100	41/9	1/5	هتل و رستوران
106/4	100	43/6	4/38	کالاها و خدمات متفرقه
				گروه های اختصاصی :
108/8	100	42/2	58/23	کالاها
104/3	100	000	8/9	کالاها بادیام
110/0	100	000	45/19	کالاها بی دوام
104/2	100	000	4/13	کالاها کم دوام
105/9	100	56/2	41/77	خدمات
115/1	100	000	15/98	خوراکی های تازه
107/4	100	000	12/89	سایر خوراکی ها
108/6	100	000	6/98	کالاها و خدمات عمومی
108/8	100	43/4	78/42	شاخص کل ⁽¹⁾

سالنامه آماری استان خوزستان - 1400 - 22- شاخص های قیمت

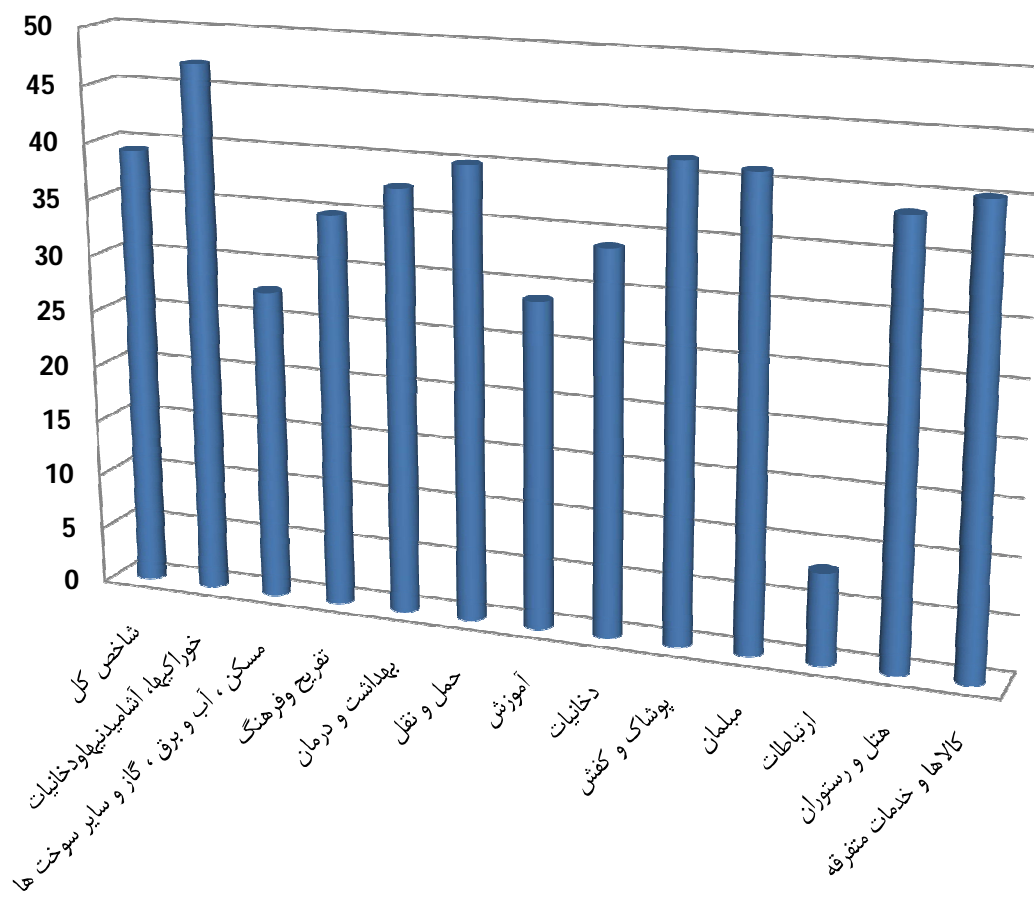
22-1- شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای شهری بر حسب بخش های اصلی ،
برخی گروه ها ، طبقات کالایی و گروه های اختصاصی (دنباله) (1395=100)

گروه های کالاها و خدمات	1397	1398	1399	1400	درصد تغییر سال 1400 نسبت به سال 1399
شاخص کل	137/3	185/2	253/7	353/0	39/2
گروه های اصلی و فرعی :					
خوراکی ها و آشامیدنی ها	156/3	222/8	303/6	446/7	47/1
خوراکی ها	155/0	221/0	300/1	440/9	46/9
نان و غلات	137/5	186/5	279/4	391/0	39/9
گوشت قرمز و سفید و فرآورده های آن ها	161/1	238/8	299/6	431/0	45/9
گوشت قرمز و گوشت ماکیان	166/2	249/5	307/5	441/0	43/4
ماهی ها و صدف داران	144/4	204/0	273/8	423/9	54/8
لبنیات و تخم مرغ	143/4	196/8	282/7	431/1	54/6
روغن ها و چربی ها	137/4	173/6	219/7	325/9	48/4
میوه ها و خشکبار	171/4	230/2	346/6	488/6	41/0
سبزی ها و حبوب	170/8	260/8	332/9	519/9	56/2
قند و شکر و شیرینی ها	130/8	201/2	283/3	443/1	56/4
ادویه و چاشنی ها	177/1	264/3	309/7	459/6	48/4
چای و سایر آشامیدنی ها (غیر الکلی)	180/2	259/4	372/3	560/6	50/5
دخانیات	216/8	289/0	409/2	548/0	33/9
بوشاک و کفش	134/3	188/5	242/1	342/9	41/6
مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت ها	115/7	137/3	172/4	220/0	27/6
مسکن	113/9	133/0	163/4	202/1	23/1
اجاره	113/5	132/3	162/4	200/4	23/4
نگهداری و تعمیر واحد مسکونی	134/8	169/6	219/7	291/2	35/3
آب، برق، گاز و سایر سوخت ها	124/0	151/2	213/9	302/4	41/4
مبلمان، لوازم خانگی و تعمیر و نگهداری آن ها	147/2	215/7	308/4	435/2	41/1
بهداشت و درمان	127/6	159/7	200/9	276/4	37/6
حمل و نقل	138/4	210/1	366/5	513/0	40/0
ارتباطات	133/6	156/6	186/0	201/0	8/1
تفریح و فرهنگ	147/7	206/9	288/2	388/6	34/8
آموزش	135/4	157/6	186/0	239/7	28/9
هتل و رستوران	128/5	171/9	207/5	287/3	38/5
کالاها و خدمات متفرقه	143/4	196/1	251/6	352/6	40/2
گروه های اختصاصی :					
کالاها	150/3	216/4	312/3	448/1	43/5
کالاها بادوام	160/4	253/9	464/6	651/1	41/4
کالاها بی دوام	149/4	210/8	287/0	414/1	44/3
کالاها کم دوام	137/9	196/1	261/3	300/0	41/6
خدمات	119/2	141/7	171/9	220/5	28/2
خوراکی های تازه	164/1	238/0	315/6	469/9	48/9
سایر خوراکی ها	143/1	199/8	281/0	405/0	44/1
کالاها و خدمات عمومی	117/3	144/4	189/8	238/0	25/4
شاخص کل ¹⁾	143/9	199/1	278/8	395/0	41/1

1) شاخص کل منهای ارزش اجرای واحدهای مسکونی ملکی .
مأخذ - مرکز آمار ایران . دفتر شاخص قیمت ها .

22- شاخص های قیمت ————— سالنامه آماری استان خوزستان - 1400

1 - 22 - درصد تغییر شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای شهری سال 1400 نسبت به سال 1399 (100=1395)

مبنا جدول 1 - 22

سالنامه آماری استان خوزستان - 1400 - 22- شاخص های قیمت

22-2- شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای روستایی بر حسب بخش های اصلی ، برخی گروه ها ، طبقات کالایی و گروه های اختصاصی (100= 1395)

1396	1395	1390	ضریب اهمیت	گروه های کالاها و خدمات
109/1	100	44/5	100	شاخص کل
				گروه های اصلی و فرعی :
112/9	100	40/0	44/56	خوراکی ها و آشامیدنی ها
113/4	100	40/1	41/86	خوراکی ها
109/9	100	41/8	10/14	نان و غلات
115/9	100	42/5	10/44	گوشت قرمز، سفید و فرآورده های آن ها
118/3	100	47/4	8/64	گوشت قرمز و گوشت ماکیان
104/4	100	30/8	1/81	ماهی ها و صدف داران
106/4	100	39/9	3/14	لبنیات و تخم مرغ
103/5	100	44/5	2/13	روغن ها و چربی ها
114/6	100	34/9	4/9	میوه ها و خشکبار
127/5	100	33/0	6/42	سبزی ها و حبوب
104/5	100	49/1	2/3	قند و شکر و شیرینی ها
103/7	100	42/2	2/38	ادویه و چاشنی ها
104/7	100	38/4	2/7	چای و سایر آشامیدنی ها (غیر الکلی)
107/0	100	31/7	1/04	دخانیات
104/4	100	39/5	4/16	پوشاک و کفش
107/1	100	66/1	18/14	مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت ها ..
103/4	100	65/4	11/51	مسکن
103/3	100	66/4	11/23	اجاره
108/6	100	48/3	0/28	نگهداری و تعمیر واحد مسکونی
113/6	100	67/4	6/63	آب، برق، گاز و سایر سوخت ها
103/2	100	44/4	5/88	میلان و لوازم خانگی و تعمیر نگهداری آن ها
110/8	100	40/3	6/39	بهداشت و درمان
103/7	100	46/8	8/77	حمل و نقل
101/6	100	94/5	2/97	ارتباطات
104/3	100	34/2	1/52	تفریح و فرهنگ
122/2	100	53/3	0/9	آموزش
103/2	100	39/2	0/46	هتل و رستوران
105/7	100	38/7	5/19	کالاها و خدمات متفرقه
				گروه های اختصاصی :
110/3	100	42/1	73/06	کالاها
104/5	100	-	-	کالاهای با دوام
111/3	100	-	-	کالاهای بی دوام
104/1	100	-	-	کالاهای کم دوام
106	100	52/7	26/94	خدمات
118/8	100	-	-	خوراکی های تازه
107/8	100	-	-	سایر خوراکی ها
110/0	100	-	-	کالاها و خدمات عمومی
109/9	100	42/8	88/77	شاخص کل ^(۱)

22- شاخص های قیمت ————— سالنامه آماری استان خوزستان - 1400

22-2- شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای روستایی بر حسب بخش های اصلی ، برخی گروه ها ، طبقات کالایی و گروه های اختصاصی (دنباله)

گروه های کالاها و خدمات	1397	1398	1399	1400	درصد تغییر سال نسبت به 1400 سال 1399
شاخص کل	142/5	193/4	258/3	365/7	41/6
گروه های اصلی و فرعی :					
خوراکی ها و آشامیدنی ها	155/5	218/4	289/8	430/6	48/6
خوراکی ها	153/6	216/7	287/5	427/1	48/5
نان و غلات	134/8	173/0	244/5	335/9	37/4
گوشت قرمز، سفید و فرآورده های آن ها	171/1	247/7	306/7	472/3	54/0
گوشت قرمز و گوشت ماکیان	176/3	256/9	313/3	481/4	53/7
ماهی ها و صدف داران	146/0	203/9	275/0	428/5	55/8
لبنیات و تخم مرغ	137/3	176/5	239/7	365/3	52/4
روغن ها و چربی ها	137/9	176/3	224/9	329/1	46/3
میوه و خشکبار	158/6	222/0	329/4	464/7	41/1
سبزی ها و حبوب	166/3	256/6	350/2	552/6	57/8
قند و شکر و شیرینی ها	128/6	207/8	266/6	389/8	46/2
ادویه و چاشنی ها	172/4	246/7	271/3	407/6	50/2
چای و سایر آشامیدنی ها (غیر الکلی)	184/4	244/5	324/0	484/7	49/6
دخانیات	222/2	301/4	423/4	528/7	24/9
پوشاک و کفش	134/9	192/5	251/7	363/5	44/4
مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت ها	119/1	144/0	183/7	238/2	29/7
مسکن	114/0	133/2	163/8	204/7	25/0
اجاره	113/5	132/3	162/4	200/4	23/4
نگهداری و تعمیر واحد مسکونی	134/6	165/7	218/5	374/0	71/1
آب، برق، گاز و سایر سوخت ها	127/8	162/8	218/3	296/2	35/7
مبلمان و لوازم خانگی و تعمیر نگهداری آن ها	148/9	217/9	313/6	448/1	42/9
بهداشت و درمان	127/8	157/9	196/1	263/0	34/2
حمل و نقل	127/0	179/4	278/0	377/8	35/9
ارتباطات	129/2	151/0	172/9	184/0	6/4
تفریح و فرهنگ	142/6	190/5	260/9	341/9	31/0
آموزش	141/5	165/9	300/3	250/1	24/9
هتل و رستوران	130/8	185/6	246/5	351/0	42/4
کالاها و خدمات متفرقه	148/2	200/8	262/2	368/6	40/6
گروه های اختصاصی :					
کالاها	150/7	211/7	289/0	417/3	44/4
کالاها با دوام	160/6	244/0	417/5	585/5	40/2
کالاها بی دوام	150/6	209/6	278/6	403/7	44/9
کالاها کم دوام	141/2	204/3	281/8	407/8	44/7
خدمات	120/2	143/7	175/2	225/7	28/8
خوراکی های تازه	166/9	242/8	318/2	488/9	53/6
سایر خوراکی ها	139/8	189/6	255/6	362/9	42/0
کالاها و خدمات عمومی	120/6	150/4	196/3	245/1	24/9
شاخص کل ¹	146/1	201/1	270/5	386/6	42/9

1/ شاخص کل منهای ارزش اجاری واحدهای مسکونی ملکی .
مأخذ - مرکز آمار ایران . دفتر شاخص قیمت ها .